

گزارش

بانک مرکزی کنترل خلق پول بانک‌ها را کلید زد

باوجود عدم استعفراض دولت از بانک مرکزی و کنترل رشد پایه پولی در شهریور ماه، افزایش رشد ضرب فزاینده باعث رشد۱۴۶ هزار و ۱۷۰ میلیارد تومانی حجم نقدینگی در این ماه شد و به همین دلیل بانک مرکزی از مهر ماه سیاست کنترل خلق پول بانک‌ها را اجرایی کرده است.به گزارش اقتصادسراسر آمار فارس، براساس آمارهای منتشر شده توسط بانک مرکزی، حجم نقدینگی در پایان شهریور ماه امسال به ۴ هزار و ۲۷ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان در پایان شهریور ماه ۱۴۰۰ رسید که نسبت به شهریور ماه سال گذشته ۴۰،۵ درصد و در مقایسه با حجم نقدینگی در پایان سال قبل ۱۷ درصد رشد داشته است.حجم کل پایه پولی در شهریور ماه به ۲ هزار و ۸۹۰ میلیارد تومان رشد به ۵۱۸ هزار و ۹۲۰ میلیارد تومان رسیده است اما فقط در همین ماه ۱۴۶ هزار و ۱۷۰ میلیارد تومان افزوده شده است. این رشد نقدینگی در حالی رخ داده که دولت در شهریور ماه نه تنها هیچ استقراضی از بانک مرکزی نداشته، بلکه ۵۹۷۰ میلیارد تومان از بدهی خود به بانک مرکزی را بازپرداخت کرده است و اقدام اثری کاهنده در رشد پایه پولی داشت.

تگاهی به اعداد ضرب فزاینده پولی در شهریور ماه و مقایسه آن به مراد ماه نشان می دهد آنچه که باعث رشد نقدینگی قابل توجه در شهریور ماه شده است، تغییر عدد ضرب فزاینده پولی از رقم ۷،۶ به ۷،۸ است. ضرب فزاینده پولی ضرب تکاثر پول در اقتصاد است. به عبارت دیگر برای محاسبه نقدینگی، پایه پولی در ضرب فزاینده ضرب شده و نقدینگی به دست می آید. حال در صورتی که در شهریور ماه، ضرب فزاینده پولی در سطح ۷،۶ باقی می ماند، حجم کل نقدینگی در شهریور ماه به ۳ هزار و ۹۴۳ هزار و ۷۹۲ میلیارد تومان می رسید. به عبارت دیگر در صورت ثابت ماندن ضرب فزاینده پولی ۱۲۳ هزار و ۸۰۸ میلیارد تومان کمتر می شد.بنابراین دولت و بانک مرکزی برای کنترل پایه پولی رویکرد دوستی اتخاذ کرده‌اند و نتوانسته‌اند رشد پایه پولی را به شدت کاهش دهند اما ضرب فزاینده پولی که نسبت مستقیمی با خلق پول شبکه بانکی دارد، این موفقیت را مخدوش کرده است.

عوامل موثر بر ضرب فزاینده پولی

عوامل موثر بر ضرب فزاینده پولی شامل سپرده‌داری بانک‌ها نزد بانک مرکزی (ذخایر اضافی بانک‌ها)، سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی و نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی است.سپرده دبداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی از ۱۸ هزار و ۴۳۰ میلیارد تومان به ۹ هزار و ۸۳۰ میلیارد تومان کاهش یافته است. کاهش در این سپرده به معنای افزایش پرداختی‌های بانک‌ها است که اثر مستقیمی بر رشد ضرب فزاینده پولی دارد. همچنین کاهش نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص و تبدیل شدن پول به سپرده جاری و اعتبار. طبق قانون پولی و بانکی بانک مرکزی درصدی از سپرده‌های بانکی را به عنوان سپرده قانونی نزد خود نگه می‌دارد و این اقدام علاوه بر اینکه با هدف رعایت نسبت‌های احتیاطی انجام می‌شود، اثر مستقیمی بر ضرب فزاینده پولی هم دارد. افزایش نرخ سپرده پولی، قدرت خلق پول بانک‌ها را کاهش داده و موجب کاهش ضرب فزاینده و کاهش نرخ باعث رشد قدرت خلق پول بانک و افزایش ضرب فزاینده پولی می‌شود.

افزایش سپرده قانونی سیاستی پرهزینه برای امروز اقتصاد ایران
بانک مرکزی در شرایط فعلی می تواند نرخ سپرده قانونی بانک‌ها را افزایش داده و به سرعت ضرب فزاینده را پایین بیاورد اما این اقدام در شرایط فعلی تبعاتی برای اقتصاد کشور خواهد داشت. این اقدام موجب کاهش منابع در اختیار بانک‌ها و کاهش عرضه پول و اعتبار به اقتصاد می‌شود؛ در چنین شرایطی تقاضای تسهیلات و پول به قوت خود و در سطح سابق قرار دارد اما سطح عرضه بانکش می‌یابد و به همین دلیل نتیجه این سیاست افزایش نرخ‌ها در بازار بین بانکی است.افزایش نرخ در بازار بین بانکی یعنی رشد هزینه تامین مالی و تجهیز اعتبار در شبکه بانکی و از طرف دیگر شکل گیری یک فضای غیررسمی در بخش جذب سپرده با نرخ‌های بالاتر از نرخ مصوب شورای پول و اعتبار. از طرف دیگر افزایش نرخ سود در بازار پول، دعوای بین بازار پول و بازار سرمایه را تشدید کرده و هزینه‌های بی فایده‌ای برای دولت خواهد داشت. بنابراین امکان استفاده از این ابزار در شرایط فعلی برای دولت و بانک مرکزی وجود ندارد.

کنترل ترازنامه بانک‌ها سیاستی بهترین سیاست برای مهار ضرب فزاینده پولی و خلق پول بانک‌ها
سیاستی که هم می تواند نرخ ضرب فزاینده پولی را کاهش دهد و هم موجب افزایش نرخ سود در بازار بین بانکی نشود، سیاست کنترل ترازنامه بانک‌ها است. کنترل ترازنامه درواقع هم از جنبه کنترل نقدینگی و هم از منظر مدیریت کلان شبکه بانکی در حوزه نظارتی حائز اهمیت است. به طور مشخص کنترل ترازنامه به مجموعه اقداماتی گفته می‌شود که موجب کنترل رشد میزان دارایی‌های بانک شود. چرا که در چرخه عملیات بانکی، ابتدا سپرده و سپس تسهیلات نیستند بلکه بانک در مدل (ساختار) ذخیره جزئی، ابتدا تسهیلات را ایجاد کرده و سپس به بخش سپرده منتقل می‌کند. وقتی تسهیلات تبدیل شده به سپرده را حساب برداشت می‌شود، بانک برای ایجاد تعادل در ترازنامه خود سپرده جدید می‌پذیرد.

بازخوانی مصوبه اجرا نشده بانک مرکزی
بنابراین برای کنترل ترازنامه باید میزان رشد تسهیلات اعطایی را کنترل کرد. بر همین اساس پس از مجوز ششورای پول و اعتبار به بانک مرکزی، هیات عامل بانک مرکزی در ۲۷ اسفند ماه ۹۹ ضوابط ناظر بر کنترل مقداری دارایی‌های شبکه بانکی را تصویب و ابلاغ کرد.مهم‌ترین نکته این بخشنامه مربوط به ماده ۲ این ضوابط است که می‌گوید: حد مجاز رشد ماهیانه خالص مجموع دارایی‌ها برای بانک‌های تخصصی دولتی معادل ۲،۵ درصد و برای سایر بانک‌ها و موسسات اعتباری معادل ۲ درصد تعیین می‌شود. با اجرای این مصوبه، یک بانکی که به عنوان مثال ۱۰۰ هزار میلیارد تومان دارایی دارد، در ماه فقط می‌تواند ۲ هزار میلیارد تومان دارایی جدید به مجموع دارایی‌های خود اضافه کند. البته در ماه ۱۴۰۰ این مصوبه، موجودی‌های نقدی، موجودی نزد بانک مرکزی، اسناد خزانه اسلامی دولتی و اقلام زیر خط از شمول این مصوبه مستثنی شده است. همچنین تغییرات ارزش دارایی بانک که از محل تسعیر نرخ ارز، تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت و افزایش سرمایه از محل آورده نقدی هم از شمول این مصوبه مستثنی شده است.بنابراین طبق این مصوبه مجموع رشد تسهیلات اعطایی و رشد واقعی دارایی‌های ثابت بانک در هر ماه نباید بیش از ۲ درصد رشد کند که این محدودیت دقیقاً با هدف کنترل کردن خلق پول بانک‌ها و کنترل ضرب فزاینده پولی است. البته در این مصوبه در شرایط تورمی ۴۰ تا ۵۰ درصدی این ارقام را تعیین نشده و صورت‌نویلی شدن تورم و رسیدن نرخ آن به کمتر از ۲۰ درصد، تجدیدنظر در نرخ رشد ماهیانه دارایی‌ها به ارقامی کمتر، ضروری است.

براساس کشش بازار سرمایه اقدام به عرضه اوراق دولتی می‌کنیم

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: براساس کشش بازار سرمایه اقدام به عرضه اوراق دولتی می‌کنیم.به گزارش اقتصادسراسر، آقای مجید عشقی درباره فروش اوراق دولتی در بازار سرمایه گفت: بازار بدهی و بازار سرمایه دو بازار مجزا هستند که در کل دنیا در کنار هم فعالیت می‌کنند.وی ادامه داد: فردی که سهام خریداری می‌کند به ندرت اتفاق می‌افتد که سهام خود را بفروشد و اقدام به خرید اوراق مشارکت یا اوراق بدهی کند.رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار بیان کرد: ما قصد داریم بازار بدهی را بزرگ کنیم تا هم دولت و هم شرکت‌های خصوصی به راحتی از این بازار تامین مالی کنند.عشقی با بیان اینکه براساس کشش بازار سرمایه اقدام به عرضه اوراق دولتی می‌کنیم گفت: نهادهای مالی مانند بانکها، بیمه‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری باید براساس مقررات، بخشی از دارایی خود را اوراق خریداری کنند و در زمانی که قرار است اوراق عرضه شود ما میزان توانایی آنها در خرید اوراق را می‌سنجیم و برهمین اساس خریداران اوراق مشخص می‌شوند.وی با اشاره به اینکه سهامداران حقیقی این اوراق را خریداری نمی‌کنند ادامه داد: اینگونه نیست که اوراق روی میز باشد و به مردم بگوییم سهام بفروشند و اوراق خریداری کنند، زیرا ۹۹ درصد این اوراق قبلاً بازاریابی شده است.

گزارش «فریزر» کانادا از وضعیت آزادی اقتصادی ۱۶۵ کشور جهان

رتبه ایران در شاخص آزادی اقتصادی؛ جایگاه ۱۶۰

اقتصاد مطلوبی دارند.

اما کشورهایی که از نمره ۶۹ تا ۶۲٫۲ را در شاخص آزادی اقتصادی کسب کرده‌اند و رتبه‌های ۸۲ تا ۱۲۲ را شامل می‌شوند در دسته زرده‌ها قرار گرفته‌اند و وضعیت آزادی اقتصادی رتبه‌های ۱۲۳ تا ۱۶۲ نیز قرمز تشخیص داده شده است. نکته جالب توجه این که کشور چین، دومین اقتصاد بزرگ دنیا از نظر آزادی اقتصادی در وضعیت قرمز قرار دارد و رتبه‌ای بهتر از ۱۲۴ و نمره‌ای بهتر از ۶۲٫۱ در شاخص آزادی اقتصادی به دست نیاورده است. کشور ونزوئلا نیز که تحت شدیدترین تحریم‌های امریکا قرار دارد عنوان پسته‌ترین اقتصاد دنیا را در گزارش فریزر به خود اختصاص داده است و در آخرین جایگاه رده‌بندی آزادی اقتصادی قرار گرفته است. نمره ونزوئلا در شاخص آزادی اقتصادی ۳٫۳۴ اعلام شده است.طبق گزارش موسسه فریزر، هنگ‌کنگ در صدر جدول آزادی اقتصادی قرار دارد اگرچه پیش‌بینی می‌شود که به خاطر دخال‌های دولت چین در امور هنگ‌کنگ، در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱، آزادی اقتصادی در هنگ‌کنگ افت کند.سنگاپور در جایگاه دوم قرار دارد و پس از آن، نیوزیلند، سوئیس، گرجستان، ایالات متحده، ایرلند، لیتوانی، استرالیا و دانمارک قرار دارند. همچنین قابل توجه است که کانادا در جایگاه ۴ام، ژاپن در جایگاه ۸۱ام، آلمان در جایگاه ۱۲۲ام، ایتالیا در جایگاه ۱۴۷ام، فرانسه در جایگاه ۱۵۳ام، مکزیک در جایگاه ۱۷۵ام، روسیه در جایگاه ۱۸۰ام، هند در جایگاه ۱۸۰ام، برزیل در جایگاه ۱۸۰ام و چین در جایگاه ۱۸۱ام قرار دارد. در طرف مقابل، جمهوری افریقای مرکزی در رتبه ۲۰۲ام وضعیت و بعد از آن، جمهوری دموکراتیک کنگو، سوریه، جمهوری کنگو و ایران در بدترین وضعیت‌ها از نظر آزادی اقتصادی قرار دارند. بعد از ایران نیز، زیمبابوئه، الجزایر، لیبی، سوان و ونزوئلا قرار دارند. اما سوال

برگزیده‌ها

توضیحات صالح آبادی در کمیسیون اصل ۹۰

آذر ماه؛امکان صدور تاییدیه چک از طریق خودپردازها

رئیس کل بانک مرکزی گفت: اگر فردی یک فقره چک می‌کشد و منابع این فرد در بانک‌های مختلف وجود دارد، علاوه بر اینکه این چک باید بتواند از همان بانک وصول شود، اگر موجودی فرد کفایت نکند باید بتوان از سایر بانک‌ها منابع مالی وی را برداشت تا چک پاس شود.

به گزارش اقتصادسراسر، علی صالح آبادی که برای پاسخ به سوالات نمایندگان در خصوص چگونگی اجرای قانون چک در کمیسیون اصل ۹۰ حضور یافته بود بعد از این جلسه گفت: یکی از مهمترین تمهیدهایی که در قانون چک وجود دارد مربوط به ثبت، صدور و تاییدیه چه چک هست که باید امکان آن علاوه بر روش‌های فعلی که وجود دارد، از طریق خودپردازها و پیامک نیز فعال شود.

وی اضافه کرد: با کمیسیون اصل ۹۰ توافق کردیم از آذرماه امسال بانک‌ها باید امکان تاییدیه صدور چک را از طریق خودپردازها و پیامک فراهم سازند.صالح آبادی افزود: همچنین حداکثر تا پایان اسفند تمامی بانک‌ها باید این امکان را از طریق خودپردازها فراهم نموده و به مشتریان خود خدمات ارائه دهند و ما با جدیت بیشتری این امر را دنبال خواهیم کرد.

رئیس کل بانک مرکزی گفت: در این جلسه همچنین مطرح شد که اگر فردی یک فقره چک می‌کشد و منابع این فرد در بانک‌های مختلف وجود دارد علاوه بر اینکه این چک بتواند از همان بانک وصول شود، اگر موجودی فرد کفایت نکند بتوان از سایر بانک‌ها نیز به موجودی دارد منابع مالی وی را برداشت تا چک پاس شود.وی تصریح کرد: در حال حاضر ۱۸ بانک این امکان را فراهم کرده اند و امیدواریم در دی ماه این امکان از طریق همه بانک‌های کشور فراهم شود.

رئیس کل بانک مرکزی افزود: یکی دیگر از موضوعاتی که در این جلسه مطرح شد موضوع بحث چک با عنوان وثیقه بود که در حال حاضر محدودیتهایی در قانون و وجود دارد که قرار شد با همکاری خود کمیسیون راهکار قانونی را پیدا کنیم. وی گفت: بحث اعتبار چک نیز در این جلسه مطرح شد که فرد تا چه اندازه می‌تواند چک را صادر کند و رقم چک تا چه عددی می‌تواند باشد و قرار شد به تدریج این کار را انجام دهیم.صالح آبادی افزود: این کار مستلزم این است که در شورای پول و اعتبار این موضوع مطرح شود و انشاء الله این امر از موارد قانونی است که با هماهنگی کمیسیون اصل نود به تدریج عملیاتی خواهیم کرد.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در شرایط فعلی موجب افزایش قیمت‌ها خواهد شد

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت که مجلس در مورد حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و تبدیل آن به یارانه با دولت هم راسا است، اما در شرایط فعلی حذف ارز ۴۲۰۰ حتما موجب افزایش قیمت‌ها خواهد شد.به گزارش اقتصادسراسر، مجتبی توکانر در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به ارائه لایحه «تأمین مطمئن کالاها» اساسی، نهادهای داملی، دارو و تجهیزات پزشکی و سیاست‌های جبرانی برای حمایت از معیشت اقشار آسیب‌پذیر» موسوم به لایحه حذف ارز ترجیحی از سوی دولت گفت: لایحه دولت برای تبدیل ارز ۴۲۰۰به یارانه ارزنی در شرایطی با دو فوریت ارائه شد که فوریت آن به تصویب نرسید. این عدم تصویب با طرح این پرسش همراه بود که چرا مجلس که سال گذشته در تصویب بودجه ۱۴۰۰ عزم این کار را دارد، با فوریت آن مخالفت کرده است؟وی افزود: واقعیت ماجرا این است که فاصله‌های موافقان و مخالفان در مجلس نزدیک بود اما استدلال مخالفان به تبت‌ ماجرا بر می‌گشت. در حال حاضر با تورم ۵۰ درصدی به روایت مردم فکر آمار و حدود ۶۰ درصد به روایت بانک مرکزی مواجه هستیم. تلاش‌های دولت برای جبران کسری بودجه با فاصله زمانی تأثیر خود را بر مهار تورم خواهد گذاشت. در شرایطی که چنین تورم بالای داریم، حذف ارز ۴۲۰۰ هم حتما موجب افزایش قیمت‌ها خواهد شد.نماینده تهران ادامه داد: به عنوان مثال قیمت جهانی هر کیلو جیب دلان‌ای می‌رود، از منظر اقتصادی بهینه است ولی از منظر اجتماعی جامعه تحمل پذیرش گرانی بیشتر در اقلام خوراکی را ندارد و توزیع یارانه نقدی هم جبران کننده افت قدرت خرید بسیاری از اقشار نخواهد بود.توکانر در پایان با بیان اینکه مجلس می‌تورد با اصلاح کارز لاهای اساسی و حذف ارز ۴۲۰۰و تبدیل آن به یارانه با دولت همراه‌است، در عین حال گفت: به نظر می‌رسد بررسی این لایحه در فرصت زمانی مناسب و با حوصله بیشتر هم موجب می‌شود که چنین تصمیم مهمی دور از عجله اتخاذ شود و هم دولت فرصت دارد تا ضمن کاهش تورم و آرام شدن فضای بازار و همچنین با تکمیل زیر ساخت‌های توزیع یارانه در قالب کارت هوشمند خرید کالا به جای یارانه نقدی که تبت‌ات تورمی دارد و اثر گذاری چندانی نیز ندارد.

بازار سرمایه وبانک

سه‌شنبه ۲۵ آبان ۱۴۰۰ - شماره ۱۲۱۱

اخبار

رسیدگی به «ریات جعل رسید بانکی» در دایره اختیارات بانک مرکزی نیست

معاون نظساتر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی در خصوص اقدامات بانک مرکزی برای مقابله با پدیده خطر آفرین «ریات جعل رسید بانکی» توضیح داده به گزارش اقتصادسراسر، معاون نظارت اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی در خصوص اقدامات بانک مرکزی برای مقابله با پدیده خطر آفرین «ریات جعل رسید بانکی،» گفت: نکته مهمی که در این مورد باید مدنظر قرار گیرد این استست که جنس تخلف انجام گرفته به گونه‌ای است که رسیدگی به آن در دایره اختیارات بانک مرکزی نیست و سایر نهادهای انتظامی به آن پرداخته‌اند.سید یاسر میرحق‌جو در گفت‌وگو با می‌زان، در خصوص اقدامات بانک مرکزی برای مقابله با پدیده خطر آفرین «ریات جعل رسید بانکی» گفت: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چارچوب مسئولیت‌ها و اختیاراتش نسبت به موارد تقلب و تخلف در حوزه‌های مرتبط کاملاً هوشیار است و مراقبت‌های لازم را هم‌ا از اقدامات پیشگیرانه، آگاهی‌رسانی و فنی انجام می‌دهد.وی بیان کرد: بانک مرکزی به‌محض اطلاع، مراتب را مورد بررسی قرارداد و هماهنگی‌های لازم با سایر نهادهای مسئول در این زمینه به عمل آمد.معاون نظارت اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی گفت: نکته مهمی که در این مورد باید مدنظر قرار گیرد این استست که جنس تخلف انجام گرفته به گونه‌ای است که رسیدگی به آن در دایره اختیارات بانک مرکزی نیست و سایر نهادهای انتظامی به آن پرداخته‌اند.میرحق‌جو گفت: باید توجه داشت که فعلاسازی و استفاده از سروسیم در ریافت پیامک واریز و به حساب و فعال‌سازی این خدمت توسط مشتریان را ششک‌بانکی و عدم اثباتی صرف به رسید انتقال وجه و در کنار توجه ویژه هم‌وطان به نصب نرم‌افزارهای پرداخت و بانکی از منابع معتبر می‌تواند در کاهش آسیب‌پذیری‌ها به‌طور قابل توجهی، مؤثر باشد.اخیراً، فیلمی در رسانه‌های اجتماعی دست‌به‌دست شد که در آن به پدیده خطر آفرین «ریات جعل رسید بانکی» اشاره شده بود به طوری که طبق ادعای مطرح شده، این ربات قادر به جعل رسیدهای بانکی است.

آغاز پرداخت وام مسکن قرض الحسنه ۱۰۰میلیونی به مددجویان کمیته امداد

بانک تخصصی بخش مسکن به مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور، تسهیلات قرض الحسنه ساخت یا خرید مسکن پرداخت می‌کند. به گزارش اقتصادسراسر، مطابق با جزو ۴ بند و تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۰، شرایط پرداخت تسهیلات قرض الحسنه ساخت یا خرید مسکن به مددجویان معرفی شده از سوی سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی (ره) اعلام شد.بر این اساس بانک تخصصی بخش مسکن به معرفی شدگان از سوی این دو نهاد در صورتی که واجد شرایط مشخص شده باشند تا سقف ۸۰میلیون تومان در شهرهای با جمعیت کمتر از ۲۰۰ هزار نفر و تا سقف ۱۰۰ میلیون تومان در سایر شهرها، تسهیلات قرض الحسنه ساخت یا خرید مسکن به صورت نقدی و واحد مسکونی اعطا می‌کند. در ارتباط با پرداخت تسهیلات مذکور و در راستای تسهیل و تسریع امور، دستورالعمل اجرایی به شبکه بانک ابلاغ شده است و بر اساس ضوابط تعیین شده، دوره بازپرداخت این تسهیلات قرض الحسنه معادل ۱۰ سال با در نظر گرفتن حداکثر دو سال دوره تنفس برای ساخت است (مجموع دوره ساخت و بازپرداخت تسهیلات حداکثر ۱۰ سال باشد). مطابق با ضوابط و شیوه نامه پرداخت، در صورتی که متقاضی خواهان استفاده از این تسهیلات برای ساخت و ساز باشد، پروژه مسکونی باید حداقل دارای ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی باشد. پس از قطعی شدن قرارداد برای ساخت، تسهیلات به صورت یکجا به حساب ممتاز مقاضی واریز و در حساب مسدود می‌شود و با تأیید بانک به میزان مبلغ تأیید شده، رفغ انسداد می‌شود. همچنین در صورتی که متقاضی خواهان استفاده از این تسهیلات برای خرید واحد مسکونی باشد، هم‌زمان واحد قرض الحسنه ساخت یا خرید مسکن به اداری هر خریداری شده باید حداکثر ۲۵ سال باشد. در این بخش نیز روند تسهیلات در قالب چک تسهیلات در وجه فروشنده صادر می‌شود و در دفتر خانه اسناد رسمی توسط نماینده بانک به وی تحویل می‌شود.

پرداخت ۵۲۰۰میلیارد ریال تسهیلات بانک توسعه تعاون به مددجویان

بانک توسعه تعاون بخش مهمی از تسهیلات اشتغال پایدار روستایی و عشایری را به معرفی شدگان نهادهای حمایتی اختصاص داده است. به گزارش اقتصادسراسر، این بانک در طرح ملی اشتغال پایدار روستایی و عشایری ۲۷ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداخت نموده است که از این میزان ۵۲۰۰ میلیارد ریال به معرفی شدگان نهادهای حمایتی اختصاص یافته است. از ناحیه این میزان تسهیلات پرداختی ۱۲ هزار و ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بختیاری ۵۳۶ طرح معرفی شده از سوی نهاد‌های حمایتی است. کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی تأمین اعتبار کرده است. رتبه بندی استان‌ها از لحاظ میزان تسهیلات پرداختی ۳۷۴ طرح توسط مددجویان در سراسر کشور راه‌اندازی شده است.استان‌های فارس، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کرمانشاه و چهارمحال و بختیاری در رتبه‌های اول تا پنجم تعدا طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بوده‌اند. بر اساس این گزارش، مدیریت شعب بانک توسعه تعاون استان فارس ۷۸۷ طرح، خراسان رضوی ۷۲۹ طرح، آذربایجان شرقی ۶۶۹ طرح، کرمانشاه ۶۱۹ طرح و چهارمحال و بخت